

Juhász Gyula **Mihály arkangyal** című novellájában leírja, hogy a klinikai megfigyelőben a háború első évétől ott tartózkodott egy horvát katona. Mint lábadozó sebesült, hogy hasznossá tegye magát, a konyhában és a kórtermekben segített a kórház dolgozóinak. Ha a magas, sudár, csinos legénnyel a körülötte lévő nők kacérkodtak, ő finoman és udvariasan elhárította rajongásukat. Tudni lehetett róla, hogy katonaként nem lőtt soha az ellenségre, hiába adták neki parancsba. Katonatársainak is ugyanezt tanácsolta. A parancsnoka emiatt már-már ki akarta végeztetni, de végül legjobb megoldásként az ezredorvos a kórházba, a megfigyelőbe utalta. Ott szorgalmasan tovább végezhetette az irgalmasság cselekedeteit.

Juhász Gyula: **Mihály arkangyal**

Nem értette, hogy az emberek miért török úgy magukat, és miért rontják el az életüket a Mammon miatt. Furcsállta azt, hogy bábeli tornyokat építenek, miközben egy darab kenyér és egy márk forrásvíz is elég ahhoz, hogy az éhséget és a szomjúságot eloltsa.

Estéknként a konyha lépcsőjén ült a nagy sötétben, és míg távolról hallotta, ahogy italos katonatársai nótákat gajdoltak a kórház másik részén, ő szépen elővette a Szentírást, és azt olvassga.

Történt egy napon, hogy egy magas rangú osztrák tisztet szállítottak a megfigyelőbe. Hatalmas autón hozták. Nem bírták tovább az idegei, ezért most az élőhalottak főhadiszállásán helyezték el. A többi beteg csúfondárosan és kárörvendően vette körül. Egy idegsokkos baka a mankóját emelte rá, egy kleptomániás páciens gyorsan kikapta kezéből a sapkáját, és a saját fejére nyomta. Nagy kavarodás támadt az új beteg körül. Volt olyan is, aki az öklével fenyegette a nemrég érkezett jövevényt, mondván, hogy minden gyásznak és szenvedésnek az ilyenek az okozói. Ráadásul most épp egy ilyen merészkedett ide, hogy az itt lévők nyugalalmát és békéjét feldúlja.

„Ebben a pillanatban ért fel a konyhából Mihály, aki döngő léptekkel tartott a zajongó és ugráló csoport felé. Sámsoni erejű karjaival szétütött közöttük, szelíden, de ellentmondást nem tűrő határozottsággal. Jámbor és kedves bikának tetszett, amint szelindekekkel játszadozik. Azután megállott a magas rangú tiszt előtt, aki ott remegett megroskadt inakkal, meredt szemekkel, tanácstalanul, elhagyottan, mint egy megvert, eltévedt, kitért nagy gyermek, szegény. Mihály ránézett végtelen egyszerű és komoly kék tekintetével, és megismerte benne a három év előtti századparancsnokát, aki agyon akarta lövetni, mint engedetlen.

Mihály megfogta a beteg tiszt kezét, végigsimitotta a homlokát, szépen leültette a padra, és egy óriás fölnyével és egy szent nyugalmával mondotta neki:

– Testvér, ne félj, én nem bántalak! Váratam, hogy eljössz ide, tudom, hogy itt nem fogsz vétkezni többé, és az Isten irgalmas lesz hozzád! Addig is békesség veled!

És Mihály, a kopott katonazubbonyban, födetlen fővel, szelíden és ijesztően mosolyogva megindult a konyha felé.”

Ha majd elköltözünk erről a földről az égi hazába, marad utánunk egy-két történeti, néhány jellegzetes mondásunk. De vajon meddig? Minden ember annyit ér, amennyi jót tesz. A jót semmiféle műszer nem jelzi, de annál valóságosabb. Olyan, mint a csendes tavasz eső, csak még hathatósabb. Ha a jöttek megszűnnének a földön, az olyan csapás volna, mintha földgolyónk egyik pillanatról a másikra elveszítene a légtérét. Mind tudjuk, hogy a jóságot sokkal könnyebb másoktól elvárni, mint magunkból kipréselni. De csak az várhatja el mások jóságát, aki maga is jó.

Az emberek szeretetét csak az érdemi meg, aki maga is szeretetet sugároz. Ha valakiben észre lehet venni a jóságot, oda ösvényt tapasztanak az emberek. Ez a feladatunk ebben az életben: jónak kell lennünk egymáshoz.

A bennünk lévő jó szándékot nem tehetjük ki annak, hogy megváltoztatjuk, ha valaki nem jó hozzánk. Nem azért kell jónak lenni, mert mások jók hozzánk, hanem attól függetlenül kell jónak lenni, hogy ki milyen hozzánk. Feltétel nélküli szeretettel, mint ahogy a jó Isten is „felkelti napját jókra és gonoszokra, esőt ad igazaknak és bűnösöknek” (Mt 5,45), mert Isten szeretete és kegyelme független attól, hogy mi milyenek vagyunk. Ő jó mindenkihez, és nem bánthatják meg őt annyira az emberek, hogy szeretetét kioltásák. Mi akkor hasonlítunk az Atyához, ha jók vagyunk mindenkihez. Radikális krisztuskövetőkké kell válnunk.

Sajnos az áteredő bűn és a személyes bűnök miatt nem tudunk tökéletesek lenni, mint az Úr Jézus vagy a Szűzanya. Csak szeretnénk azok lenni. De vigasztaló, hogy a jó Isten nem azt nézi, hogy milyenek vagyunk, hanem inkább azt, hogy milyenek szeretnénk lenni. Bár nem mindig van erőnk, figyelmünk, türelmünk megvalósítani a jöttemket, Isten nem az eredményt nézi, hanem a szándékot. „A szíveket és a veséket vizsgálja” (vö. Jel 2,23). Nincs tökéletes ember, csak tökéletes szándék – tartja a mondás is. Az embertársam iránti jó szándék hihetetlenül nagy dolog. Ez az alapja a további Istenben való növekedésünknek. Ezért énekeltek Betlehemben az angyalok dicséretet az Istennek: „Dicsőség a magasságban Istennek, / És békesség a földön a jóakarató embereknek” (Lk 2,1).

MTA-SZAGKHF LENDÜLET KUTATÓCSOPORT ALAKULT

2018. május 23-án a Magyar Tudományos Akadémia székházában Lovász László elnök ünnepélyes eredményhirdetésen hozta nyilvánosságra a kilencedik alkalommal kiírt „Lendület” kutatócsoporti pályázat az évi győzteseit. A 2018. évi kiírásra 105 kutató adta be pályázatát az ország felsőoktatási intézményeiből és az Akadémia kutatóintézeteiből. Közülük a zsűri 21 kutató pályázatát találta támogatásra méltónak.

A különböző tudományterületekről érkező 21 nyertes pályázó között szerepel dr. Véghseő Tamás egyháztörténész, a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola rektorának pályázata is, aki „A magyar görögkatolikusok identitáskeresése, önszerveződése és egyházszerkezeti fejlődése az első magyar nyelvű liturgikus szövegek megjelenésétől (18. század második fele) Dudás Miklós hajdúdorogi püspök haláláig (1972)” címmel nyújtott be ötéves kutatási programot.

A projekt végrehajtására szerveződő kilencfős kutatócsoport munkáját és az egyháztörténeti kutatásokat dr. Véghseő Tamás vezető kutató koordinálja. Az egyházi szekció munkáját dr. Szabó Péter, míg az egyházművészeti kutatásokat dr. Terdik Szilveszter irányítja. A 2023-ig tartó kutatási időszak során a kutatók szakcikkekben és kismonográfiákban mutatják be az elért eredményeket, míg a program zárásaként a magyar görögkatolikus egyház történelmét és kulturális örökségét feltáró nagymonográfiát terveznek magyar és angol nyelven.

A Magyar Tudományos Akadémia közreműködésével és finanszírozásában létrejövő kutatócsoport jelentős mérföldkő a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola életében. Méltó megkoronázása azoknak a törekvéseknek, melyek az elmúlt években a főiskola kutatóintézmény jellegének kialakítására és megerősítésére irányultak.

A Magyar Tudományos Akadémia „Lendület” kutatócsoporti pályázat az évi nyertesek között szerepel dr. Véghseő Tamás egyháztörténész, a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola rektorának pályázata is, melyen egy kilencfős kutatócsoport fog dolgozni 2023-ig.

EZEK AZ ERŐFESZÍTÉSEK MOST ÚJ „LENDÜLETET” KAPNAK. SZÍVBŐL GRATULÁLUNK A SIKERES PÁLYÁZATHOZ ÉS ÚJ EREDMÉNYEKBEKben GAZDAG KUTATÓMUNKÁT KÍVÁNUNK!

A **LENDÜLET**

programról további részletek a

Magyar Tudományos Akadémia honlapján:

<http://mta.hu/lendulet/lendulet-program-105403>

A KUTATÓCSOPORT HONLAPJA:
gorkatt.hu,
byzantinohungarica.com

A kutatócsoport honlapja ismereteket közöl a történelmi Magyarország területén létrejött bizánci szertartású (görög) katolikus egyházak történelméről és egyházi kultúrájáról, összegyűjti, rendszerezi és (ha lehetséges, digitalizált formában) közzéteszi az elmúlt évszázadokban/évtizedekben e témában született írásokat és a napjainkban is folyó kutatások eredményeit, valamint bibliográfiákat, adattárakat, illetve audiovizuális gyűjteményeket is összeállít.

történelem ♦ liturgiátörténet ♦ könyvkultúra ♦ művészet ♦ néprajz, kulturális antropológia ♦ personalia ♦ történelem ♦ liturgiátörténet ♦ könyvkultúra ♦ művészet ♦ néprajz, kulturális antropológia ♦ personalia ♦ történelem ♦ liturgiátörténet ♦ könyvkultúra ♦ művészet ♦ néprajz, kulturális antropológia ♦ personalia ♦ történelem ♦ liturgiátörténet ♦ könyvkultúra ♦ művészet ♦ néprajz, kulturális antropológia

